

Lönnrotin perintö p

Piekan kokoelma näyttää Lönnrotin vaikut

Lohja
Helena Soinio

Sammattilainen Risto Piekka on koonnut mielenkiintoisen postimerkki-, kortti- ja kirjekuorikokoelman liittyen Elias Lönnrotin vaikutukseen Suomen historiassa ja nykypäivänä.

Piekkä esitteli viime viikolla Järnefeltinsalissa kokoelmaansa yleisölle, ja kertoo pohtivansa sen julkaisemista. Kokoelma on osa Piekan pitkäaikaisesta kiinnostuksesta Lönnrotin vaiheisiin, ja hän on myös Lönnrotin lapsuudenkodin, Paikkarin torpan tuki ry:n perustaja.

Hän kutsuu itseään "historiafriikiksi" ja muistuttaa, että Lönnrotin vaikutus näkyy yhä oleellisella tavalla yhteiskunnassa. Eikä vähiten kielessä, jota koko ajan käytämme.

Jopa Suomen itsenäistymisprosessi sai voimansa kansallisen identiteetin osalta paljolti Lönnrotin työstä kansalliseepoksemme Kalevalan kokoajana, ja siten kansallishengen vahvistajana, Piekkä todistelee.

Mutta ovatko uudet sukupolvet enää tietoisia näistä asioista?

Eliaksen elämäntyön jäljet ovat ainutlaatuisia.

Paikkarin torppa-aiheisia kortteja, leimoja ja merkkejä.

- Jos ei tunne historiaa, ei osaa asettaa itseäänkään siihen hetkeen mitä elää. Ei ole olemassa itsestään selvyyskieliä, kuten vaikkapa kieli.

- Varmasti kouluissa puhutaan Lönnrotista, ja Kalevalaa luetaan. Minun kouluajanani luettiin Kalevalaa ulkoa. Mutta jos joku on tehnyt nykypäivänä erinomaista työtä näiden asioiden tunnetuksi tekemisessä, niin se on Mauri Kunnas ja Koivien Kalevala!

- Kalevala elää uudelleen, sen pohjalta tehdään jatkuvasti modernia taidetta. Jokainen sukupolvi rakentaa omanlaisensa kuvan Kalevalasta. Siitä saa aina uutta irti.

Piekan kokoelmassa on merkkejä, kortteja ja kuoria 1920-luvulta nykypäivään,

ja hän on koonnut siihen tavaraa muutaman vuoden ajan.

Upseerifilatelisteihin kuuluva Piekkä korostaa, ettei kokoelma ole puhtaasti filateelinen, vaan se on laajempi kartoitus yhden ihmisen vaikutuksesta.

Lönnrot oli Piekan mukaan itse ensimmäinen henkilö Suomessa, jolla oli omalla kuvallaan varustettu postimerkki vuodelta 1931.

- Eliaksen elämäntyö ja sen pysyvät jäljet ovat ainutlaatuisia. Luettelo on hengästyttävän pitkä: lääkäri, Kalevalan ja Kantelettarin luoja, suomen kielen professori, päätoimittaja, kolumnisti, kasvitieteilijä, virsirunoilija ja sanakirjojen tekijä.

- Sanakirjoista merkittävimpin on suomalais-ruotsalais-

sen sanakirjan tekeminen vuosina 1863-80. Siinä oli runsaat 200 000 sanaa. Lönnrot loi suuren määrän uusia suomen kielen sanoja mm. kasvitieteen, hallinnon ja juridiikan käyttöön.

- Miten hallinto olisi toiminut, jos ei olisi ollut suomen sanoja? Lönnrotin luomuksia ovat mm. sellaiset sanat kuin aloite, ääni-oikeus ja holhooja.

Kokoelmassa on merk-

Postimerkeissä

sen kulttuuriin ja yhteiskuntaan.

HELENA SOINIO

Risto Piikan postimerkki-, kortti- ja kirjekuorikokoelma on katsaus Elias Lönnrotin toimintaan ja vaikutukseen aina 2000 luvulle saakka.

kejä liittyen mm. Paikkariin, Sammattiin, Kalevalan juhlamerkkeihin, Suomen itsenäisyyteen, kansallishenkisiin kuvataiteilijoihin, kirjailijoihin, koululaitokseen, musiikkiin ja designiin, kansanvalitusseuraan ja kirjastoihin.

Lisäksi on mukana aineis-

toa lääkäreihin, sanomalehtiin, suomen kielen tutkimukseen ja jopa kanteeseen; Lönnrot loi itse kromaattisen kanteleen.

Mukana on merkkejä myös Lönnrotin yhteistyökumppaneista ja hengenheimolaisista Snellmanista ja Cygnaeuksesta alkaen

aina ulkomaisiin filosofeihin kreikkalaisista filosofeista Hegeliin.

Pieikka on toiminut pitkään vapaaehtoisena oppaana Paikkarin torpalla ja Elias Lönnrot-seuran hallituksessa. Kotiseututyön ansiomitalin hän sai toissa vuonna.